

ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

Cooperative factors affecting members' participation in operations of
an agricultural cooperative in Suphanburi Province

โสรยา สุภาพล^{1*}, อมรรัตน์ ทัดจันทิก¹, ทศพล ปรีชาศิลป์¹ และ อานนท์ มณีอินทร์¹
Soraya Supaphol^{1*}, Amornrut Tudjuntuk¹, Thotsapon Preechasin¹ and Anon Manee-in¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 357 คน โดยคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane และใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบอิสระ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านสหกรณ์ ได้แก่ ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ด้านความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ด้านสวัสดิการ (เช่น ค่ารักษาพยาบาล) และด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี มีอำนาจทำนายร้อยละ 51 (R-square=0.51) อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านสหกรณ์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สหกรณ์การเกษตร

Abstract

The purposes of this research were to study the opinions on cooperative factors and operational participation factors, to compare the operational participation of members of an agricultural cooperative in Suphanburi province classified by personal factors, and to study cooperative factors affecting the operational participation of members of an

¹ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี

¹ Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi Campus

* Corresponding author. E-mail: soraya_784@hotmail.com

agricultural cooperative in Suphanburi province. This research was quantitative research. The sample consisted of 357 members of an agricultural cooperative in Suphanburi province, calculated by using Taro Yamane's formula and using simple random sampling. The instrument used was questionnaires. The statistics used for analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, independent t-test, one-way ANOVA and multiple regression analysis. The results showed that the respondents had a high level of opinion about cooperative factors and the operational participation factors of members of an agricultural cooperative in Suphanburi Province. Hypothesis testing results found that the personal factors include gender, age, monthly income, and the duration of membership affected the participation in the operation of an agricultural cooperative in Suphanburi province indifferently. As for the cooperative factors, consisting of the stability of cooperatives, the credibility of the committee, the sense of belonging to the cooperative, service of cooperative staff, suitability of cooperative location, ease of doing business with cooperatives, welfare (for example; medical expenses), and information publicity, affected the participation of members of an agricultural cooperative in Suphanburi province with prediction power of 51 percent ($R\text{-square} = 0.51$), and at significance level at 0.05.

Keywords: cooperative factors, participation in the operation, agricultural cooperatives

บทนำ

ประเทศไทยมีประชากรส่วนใหญ่ที่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งอาชีพเกษตรกรรมเป็นที่ทราบกันว่ามีความเสี่ยงสูงในการประกอบอาชีพนี้ เพราะต้องเจอปัญหามากมายต่อการดำเนินงาน เช่น ปัญหาค่าใช้จ่ายสูงเกี่ยวกับปุ๋ยเคมี สารเคมี พันธุ์พืชที่ต้องมีคุณภาพเพื่อให้ผลผลิตออกมาดีคุณภาพ ปัญหาภัยธรรมชาติ ปัญหาจากการรบกวนจากศัตรูพืช เช่น เพลี้ย หนอน หนู หอย เป็นต้น และปัญหาด้านราคาของผลผลิต ซึ่งปัญหาของราคาขายผลผลิตในตลาดก็เป็นปัญหาที่สำคัญของเกษตรกร โดยเกษตรกรมักถูกพ่อค้าคนกลางกดราคาผลผลิตซึ่งไม่มีความเป็นธรรมทางด้านราคาตามโครงสร้างและระบบการตลาด ทั้งนี้เพราะพ่อค้าคนกลางเหล่านั้นได้มองเห็นถึงความอ่อนแอของสังคมเกษตรกรรมไทย จึงได้แสวงหาแต่ผลประโยชน์ให้ธุรกิจของตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่นึกถึงว่าเกษตรกรจะได้ผลผลิตมาขายนั้นต้องแลกมาด้วยความยากลำบากมากเพียงใด ต่อมาในปี พ.ศ. 2459 ประเทศไทยได้มองเห็น

ถึงความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น และอยากให้เกษตรกรมีขวัญและกำลังใจในการทำอาชีพนี้ จึงได้นำระบบสหกรณ์เข้ามาใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และให้เกษตรกรได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของระบบสหกรณ์นี้ และผลจากการนำระบบสหกรณ์เข้ามาใช้นั้นก็ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่ในปัจจุบันเกษตรกรเองก็ยังคงถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางอยู่ไม่มากนักน้อย โดยขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Malai, & Kumjai, 2015)

สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 โดยได้รับการจดทะเบียนเป็นองค์การรัฐวิสาหกิจจัดเป็นสหกรณ์อีกประเภทหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเงิน มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกออมและกู้ยืมเงินได้เมื่อมีความจำเป็น โดยมีการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกรรมรับฝากเงินของสมาชิกกิจการให้การให้บริการตลอดจนถึงการจัดสวัสดิการในรูปแบบการช่วยเหลือสมาชิกจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อการ

แข่งขันอย่างต่อเนื่องโดยเน้นการให้ความสำคัญกับการบริการแก่สมาชิกทำให้สมาชิก มีทางเลือกในการใช้บริการมากขึ้น ปัญหาในหลายด้านเพราะสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นสหกรณ์ที่มีสมาชิกเข้ามาใช้บริการจำนวนมากจำเป็นต้องมีอุปกรณ์สำนักงานอย่างเพียงพอต่อการเข้ามาใช้บริการ นอกจากนี้สถานที่ตั้งต้องมีความเหมาะสม สะอาดและมีความเป็นระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกและความสะดวกสบายให้กับสมาชิกจำนวนมากจึงทำให้การเข้าไปติดต่อประสานงาน การสื่อสาร รวมถึงการขอความร่วมมือในกิจกรรมที่สหกรณ์ดำเนินการเป็นไปได้ยากขึ้น สหกรณ์จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียดอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี มีนโยบายในการดำเนินธุรกิจโดยให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินเสมือนกับเป็นเจ้าของของสหกรณ์ และให้หลักธรรมาภิบาลเข้ามาใช้ในการดำเนินงานด้วย แต่เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรีได้ประสบปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมจากสมาชิกอันเกิดจากในช่วงก่อนหน้านี้อหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี อาจไม่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเท่าไรนัก จึงทำให้สมาชิกเพิกเฉยไปในระยะหลังสมาชิกบางรายมาใช้บริการเพียงการกู้เงินไปเป็นทุนในการทำเกษตร บางรายก็ ปล่อยให้การผลิด บางรายมาเพื่อซื้อสินค้าเท่านั้น แต่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านอื่น ๆ (Agricultural Cooperative in Suphan Buri Province, 2020) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งใน

จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อจะนำผลจากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ และขั้นตอนการให้บริการของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งด้านสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งนำมาเสนอแนะเป็นแนวทางพัฒนา ปรับปรุงในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงคุณภาพของการให้บริการจะสามารถทำให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจและเกิดการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์การเกษตรอย่างสม่ำเสมอ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านสหกรณ์อย่างน้อย 1 ตัวแปร ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมดังนี้

1. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 โดยได้รับจดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2517 ดำเนินกิจการ ดังนี้ 1) ธุรกิจสินเชื่อ 2) ธุรกิจฝากออมทรัพย์ 3) ธุรกิจการตลาด การจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค ปุ๋ยยา บั๊มน้ำมัน 4) ตลาดกลางข้าวเปลือก สหกรณ์มีหน้าที่ โดยยึดหลักตามวิสัยทัศน์ (vision) สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี “เป็นสหกรณ์ที่มีความมั่นคงทางการเงิน การให้บริการที่เป็นเลิศ เสริมสร้างพันธมิตร ส่งเสริมวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และมุ่งดำเนินการตามภารกิจ คือ 1) มุ่งเน้นเป็นแหล่งทุนที่เป็นธรรม และเต็มใจบริการ 2) มุ่งเน้นการสร้างพันธมิตร 3) น้อมนำและส่งเสริมวิถีชีวิตตาม “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

2. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

ความหมายของสหกรณ์ Thienlam (2017) ได้ให้ความหมายว่า สหกรณ์เป็นองค์การของสมาชิก ซึ่งเป็นผู้ใช้บริการของสหกรณ์หรือเป็นการประกอบการทางเศรษฐกิจแบบหนึ่งที่เกิดจากความร่วมมือด้วยความสมัครใจของสมาชิกการดำเนินงานยึดหลักประชาธิปไตย ไม่ได้แสวงหากำไรแต่มุ่งส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกให้มีการออมทรัพย์ หรือสะสมทรัพย์ไว้ใช้จ่ายในยามต้องการ มีการเฉลี่ยผลประโยชน์กลับคืนไปยังสมาชิกตามส่วนที่ได้ใช้บริการในสหกรณ์ โดยมีความมุ่งหมาย อุดมการณ์ วัตถุประสงค์ และหลักการสหกรณ์ รวมถึง Kitoa (2019) ได้ให้ความหมายว่า สหกรณ์ หมายถึง องค์การที่คณะบุคคลรวมตัวกันมีวัตถุประสงค์ในการดำเนิน

กิจกรรมเพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมอันจะนำไปสู่การกินดีอยู่ดีมีสันติสุขของมวลสมาชิก

องค์ประกอบเกี่ยวกับสหกรณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของปัจจัยด้านสหกรณ์หลายเรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ Kadtima (2013); Wongsaythong (2014); Malai, & Kumjai (2015) ทำให้ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบด้านสหกรณ์เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 10 ด้านคือ ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ด้านความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ ด้านความรู้จักเป็นเจ้าของสหกรณ์ ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม ด้านความพร้อมของสหกรณ์ ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน) ด้านสวัสดิการ (เช่น ค่ารักษาพยาบาล) และด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์

3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน Udomchaipatanakit (2015) ยังได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลากรภายในองค์กรภายใต้ความเกี่ยวข้องของทางจิตใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรในระดับต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อกิจกรรมที่ร่วมมือกันดำเนินการ รวมทั้ง Siriphath (2016) ได้ให้ความหมายว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงกระตุ้นแก่ประชาชนที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยภายในตัวบุคคล คือ ความรู้สึก

ความคาดหวัง และความต้องการที่จะผลักดัน และปัจจัยภายนอก คือ แรงเสริมที่ช่วยกระตุ้น ให้ปัจจัยในตัวบุคคลเกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น คือ รางวัลตอบแทน สภาพแวดล้อมทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ความปลอดภัย และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี นอกจากนี้ Nunthawong (2016) ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน คือ การร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยที่ทุกฝ่ายต้องร่วมคิดร่วมวางแผน ตัดสินใจคิดค้น ปัญหาพร้อมลงทุนและรับผลประโยชน์ตอบแทนร่วม ปฏิบัติงานติดตามและประเมินผล และดำเนินการต่าง ๆ ในสังคม รวมถึงตลอดถึงการจัดการทรัพยากร ที่มีอยู่ในสังคมด้วยตนเอง

องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หลายเรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ Keawhawong (1998); Chompunth (2012); Yokjinda (2014); Panyapinan, & Techatanminasakul (2015); Palarangsri, & Pookaiyudom (2016); Bunyalit (2017) ทำให้ผู้วิจัย ได้สรุปองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ งานวิจัยของ Malai, & Kumjai (2015) ศึกษาปัจจัยที่

มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้ง Arunsinprasert (2018) ศึกษา การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์หมู่บ้านสหพร จำกัด จังหวัดนครปฐม งานวิจัยของ Kungsapruktikul (2006) ศึกษาปัจจัย ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร สยามัคคีรวมใจผู้ใช้น้ำชลประทาน อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี งานวิจัยของ Suphajaroenkool, & Laeheem (2018) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ เครดิตยูเนียนคองหงส์ จำกัด อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด สงขลา และงานวิจัยของ Kadtima (2013) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการ ดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัด กำแพงเพชร รวมทั้งงานวิจัยของ Wongsaythong (2014) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมใน การดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เมืองลำปาง จำกัด และงานวิจัยของ Khamtavee, Kruekum, Rungkawat, & Sakkatat (2018) ศึกษา การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานสหกรณ์ การเกษตรประดู่ป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถเขียนกรอบแนวคิดในการศึกษา งานวิจัย เรื่อง ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้ดัง (Figure 1)

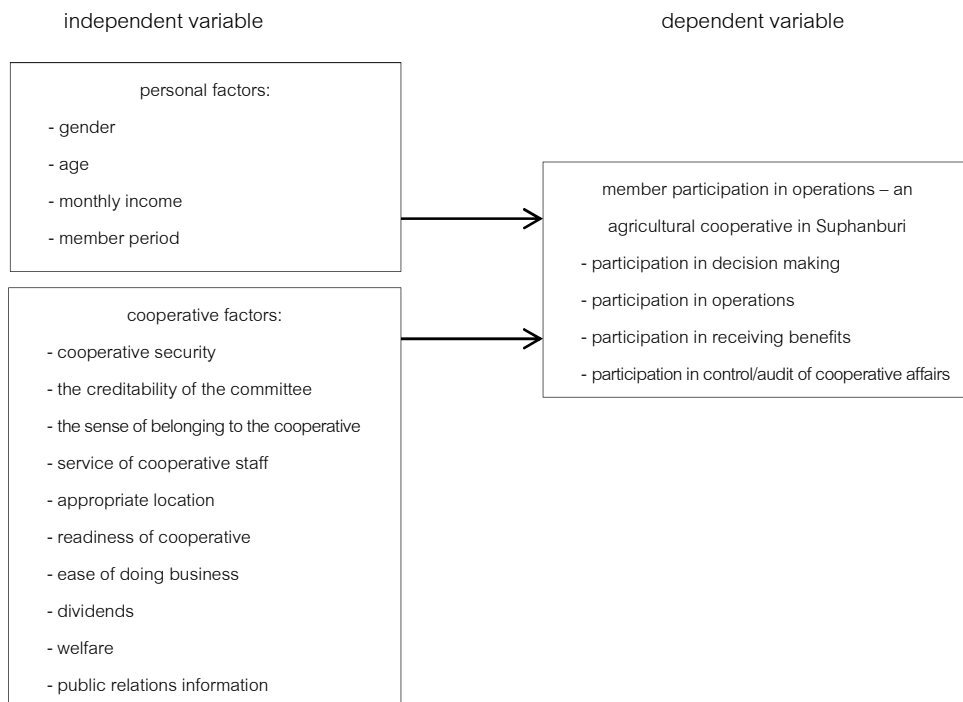

Figure 1 Research conceptual framework.

วิธีการศึกษา

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ และมีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3,310 คน (Agricultural Cooperative in Suphan Buri Province, 2020) (ข้อมูล ณ วันที่ 8 สิงหาคม 2563) และคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ และค่าความคาดเคลื่อน 5 เปอร์เซ็นต์ ได้

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ และรายได้ต่อเดือน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) โดยแบ่งเป็น 10 ด้าน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การวัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างใน ส่วนที่ 2 และ 3 มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ (Best, 1997) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ คือ มากที่สุด เท่ากับ 5, มาก เท่ากับ 4, ปานกลาง เท่ากับ 3, น้อย เท่ากับ 2 และ น้อยที่สุด เท่ากับ 1 โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ 4.21-5.00 หมายความว่า มากที่สุด 3.41-4.20 หมายความว่า มาก 2.61-3.40 หมายความว่า ปานกลาง 1.81-2.60 หมายความว่า น้อย และ 1.00-1.80 หมายความว่า น้อยที่สุด

ทั้งนี้ แบบสอบถามมีค่าความตรงตามเนื้อหาโดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม และวัตถุประสงค์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (item objective congruence index: IOC) พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีการนำแบบสอบถามมาทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดชัยนาท จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นหรือค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค ซึ่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.71-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้มากกว่า 0.70 (Vanichbancha, 2007) ทำให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์

การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 357 ตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน คือ หนังสือวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ใช้วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก

สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบอิสระ (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVAs: F-tests) ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (สมมติฐานที่ 1) และการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (multiple regression analysis) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี (สมมติฐานที่ 2)

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 54.34 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 40.06

มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 50.14 และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก สหกรณ์ 6-10 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.85

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

สมาชิกที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งใน จังหวัดสุพรรณบุรีในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.80, S.D.=0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุดคือ ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.02, S.D.=0.56) รองลงมา คือ ด้านการบริการของ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.02, S.D.=0.59) ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.02, S.D.=0.59) ด้านทำเลที่ตั้ง ของสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.00, S.D.=0.60) ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.99, S.D.=0.57) ด้านความพร้อมของสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.94, S.D.=0.59) ด้านผลตอบแทน ที่ได้รับอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.63, S.D.=0.81) ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.60, S.D.=0.72) ด้านความ น่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.42, S.D.=0.86) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสวัสดิการจากสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =3.22, S.D.=0.95) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

สมาชิกที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.92, S.D.=0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.99, S.D.=0.57) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.94, S.D.=0.55) ด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.90, S.D.=0.52) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม ในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ อยู่ใน ระดับมาก (\bar{X} =3.89, S.D.=0.56) ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งใน จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จาก (Table 1) ผลการเปรียบเทียบความ คิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัด สุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็น สมาชิกสหกรณ์ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัด สุพรรณบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร แห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี การมีส่วนร่วมในการ ควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05

Table 1 Comparison of opinions on members' participation in the operation of an agricultural cooperative in Suphanburi province classified by personal factors.

participation categories	gender	age	monthly income	cooperative membership period
- participation in decision making	$p=0.56$	$p=0.24$	$p=0.23$	$p=0.40$
- participation in operations	$p=0.47$	$p=0.06$	$p=0.84$	$p=0.37$
- participation in receiving benefits	$p=0.89$	$p=0.21$	$p=0.19$	$p=0.30$
- participation in control/audit of cooperative affairs	$p=0.16$	$p=0.02^*$	$p=0.51$	$p=0.24$
total	$p=0.45$	$p=0.06$	$p=0.32$	$p=0.27$

* $p<0.05$

5. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

การทดสอบเงื่อนไขในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณเส้นตรง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมีค่าระหว่าง 0.16-0.60 ค่า tolerance อยู่ระหว่าง 0.45-0.64 และค่า variance inflation factor

(VIF) อยู่ระหว่าง 1.56-2.18 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 รวมทั้งพิจารณาค่า Durbin-Watson ซึ่งมีค่า 1.69 (Vanichbancha, 2007) สรุปว่าข้อมูลนี้เป็นไปตามเงื่อนไขในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณเส้นตรง จึงวิเคราะห์ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ดัง (Table 2)

Table 2 The results of the analysis of cooperative factors affecting the members' participation in the operation of an agricultural cooperative in Suphanburi province.

cooperative factors	participation in the operation			t	P
	B	SE	β		
constant	1.07	0.16		6.73	0.00
- cooperative security	0.20	0.04	0.24	5.01	0.00 [*]
- the creditability of the committee	0.08	0.04	0.10	2.07	0.03 [*]
- the sense of belonging to the cooperative	0.15	0.03	0.19	3.97	0.00 [*]
- service of cooperative staff	0.07	0.03	0.10	2.16	0.03 [*]
- appropriate location	0.09	0.04	0.12	2.33	0.02 [*]
- readiness of cooperative	0.05	0.03	0.07	1.50	0.13
- ease of doing business	-0.07	0.02	-0.12	-2.49	0.01 [*]
- dividends	0.11	0.02	0.23	4.47	0.00 [*]
- welfare	-0.05	0.02	-0.10	-1.90	0.05
- public relations information	0.06	0.03	0.10	2.19	0.02 [*]

adjusted R-square=0.50, R=0.71, R-square=0.51, Durbin-Watson=1.69

* statistical significance $p<0.05$

จาก (Table 2) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่ามีตัวแปรทำนาย 8 ตัวแปร คือ ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ด้านความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ ด้านความรู้สึกรับเป็นเจ้าของสหกรณ์ ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ด้านสวัสดิการ (เช่น ค่ารักษาพยาบาล) และด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรีได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีอำนาจทำนายร้อยละ 51 (R-square=0.51)

เมื่อนำค่าสถิติต่าง ๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ จะได้สมการพยากรณ์พบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้ สมการคะแนนดิบ คือ

$$Y = 1.07 + 0.20 (\text{ด้านความมั่นคงของสหกรณ์}) + 0.08 (\text{ด้านความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ}) + 0.15 (\text{ด้านความรู้สึกรับเป็นเจ้าของสหกรณ์}) + 0.07 (\text{ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์}) + 0.09 (\text{ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม}) + (-0.07) (\text{ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์}) + 0.11 (\text{ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน)}) + 0.06 (\text{ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์})$$

หรือเขียนในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Zy = 0.24 (\text{ด้านความมั่นคงของสหกรณ์}) + 0.10 (\text{ด้านความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ}) + 0.19 (\text{ด้านความรู้สึกรับเป็นเจ้าของสหกรณ์}) + 0.10 (\text{ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์}) + 0.12 (\text{ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม}) + (-0.12) (\text{ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์}) + 0.23 (\text{ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน)}) + 0.10 (\text{ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์})$$

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

1. ปัจจัยด้านสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นสถาบันการเงินที่มีความมั่นคง และมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกออมและกู้ยืมเงินได้เมื่อมีความจำเป็น รวมทั้งสหกรณ์ยังมีขั้นตอนในการให้บริการที่เป็นระบบ และยังตั้งอยู่ในพื้นที่ที่สมาชิกสามารถเดินทางมาติดต่อได้ง่าย จนทำให้สมาชิกทุกคนมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นเจ้าของสหกรณ์แห่งนี้ ทำให้สมาชิกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสหกรณ์ไปในทิศทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Malai, & Kumjai (2015) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว

จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า สมาชิกของ สหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างมาก

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรีให้บริการอย่างโปร่งใส โดยให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสหกรณ์เสมอ เช่น เงินปันผล เป็นต้น จึงทำให้สมาชิกทุกคนอยากเข้ามาร่วมดำเนินงานกับสหกรณ์ในทุก ๆ กิจกรรม และร่วมกันตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เพื่อความเป็นธรรมกับสมาชิกทุกคน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรีได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Arunsinprasert (2018) ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์หมู่บ้านสหพร จำกัด จังหวัดนครปฐม ที่พบว่า สมาชิกของสหกรณ์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการการวิจัยพบว่า เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้เพราะสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรีทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

อยู่เสมอ และพร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้กิจการสามารถดำเนินงานต่อไปอย่างก้าวหน้า ปัจจัยส่วนบุคคลจึงไม่สามารถเป็นตัวแปรที่เปรียบเทียบได้ว่าสมาชิกที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันออกไปจะมีส่วนร่วมในการดำเนินการแตกต่างกัน เพราะว่าทุกคนที่เป็นสมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรีในการดำเนินงานเสมอมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kungsapruktikul (2006) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรสามัคคีรวมใจผู้ใช้น้ำชลประทาน อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ที่พบว่า อายุและรายได้ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรสามัคคีรวมใจผู้ใช้น้ำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Arunsinprasert (2018) ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์หมู่บ้านสหพร จำกัด จังหวัดนครปฐม ที่พบว่า เพศ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suphajaroenkool, & Laeheem (2018) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนคองหงส์ จำกัด อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ รวมทั้งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sangthong, & Sastsara (2018) ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวทางน้ำรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ที่พบว่า อายุ และรายได้ต่อเดือนมีความต้องการ

มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวทางน้ำรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาในภาพรวมแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์ ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ด้านความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ด้านสถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน) และด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เพราะสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นแหล่งเงินทุนที่คอยสนับสนุนสมาชิก จึงต้องบริหารเงินทุนให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง รวมไปถึงการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณ แผนงานอย่างถูกต้อง และต้องรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกเกิดความมั่นใจ ซึ่งเกิดจากการบริการของเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เป็นสิ่งสำคัญ อีกทั้งยังต้องมีการเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ และความสะอาดในการบริการ นอกจากนี้สหกรณ์ต้องมีการชี้แจงรายละเอียดให้กับสมาชิกอย่างถูกต้อง เช่น เรื่องค่าตอบแทน เงินปันผล เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kungsapruktikul (2006) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรสามัคคีรวมใจผู้ใช้น้ำชลประทาน อำเภอ

เสาให้ จังหวัดสระบุรี ที่พบว่า ด้านความน่าเชื่อถือของผู้นำกลุ่ม การได้รับข้อมูลข่าวสาร มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรสามัคคีรวมใจผู้ใช้น้ำชลประทาน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kadtima (2013) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร ที่พบว่า ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wongsaythong (2014) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองลำปาง จำกัด ที่พบว่า ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Malai, & Kumjai (2015) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน) มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ด้านความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน) มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khamtavee, Kruekum, Rungkawat, & Sakkat (2018) ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรประตู่ป่า จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ที่พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์จากสื่อต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Arunsinprasert (2018) ศึกษาการมีส่วนร่วมของ

สมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์หมู่บ้านสหพร จำกัด จังหวัดนครปฐม ที่พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์

สรุป

งานวิจัย เรื่องปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้ สมาชิกสหกรณ์ การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี สหกรณ์อื่น ๆ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และสามารถนำผลวิจัยมาใช้ในการวางแผนในการดำเนินงานขององค์กร และเป็นแนวทางในพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการแก่สมาชิกได้ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านสหกรณ์และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมาก ดังนั้นสหกรณ์ ควรจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกเพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็น สิ่งจูงใจให้กับสมาชิก และควรมีการจัดประชุม คณะกรรมการโดยมีตัวแทนของสมาชิกเข้าร่วมทุกครั้ง เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้รู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมเสมอ รวมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ หลาย ๆ ช่องทาง เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบัน สมาชิกเกือบทุกคนมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ปัจจัยด้านสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตร แห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ควรมีการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกเพื่อเป็นสิ่งจูงใจ ให้สมาชิกเกิดความจงรักภักดีกับสหกรณ์ เช่น การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับความช่วยเหลือการศึกษาบุตรของสมาชิกที่เรียนดี การช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น นอกจากนี้สหกรณ์การเกษตร แห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ควรมีการฝึกอบรม คณะกรรมการของสหกรณ์ทางด้าน กฎ ระเบียบ ในการทำงาน และมาตรฐานการให้บริการแก่สมาชิก เพิ่มมากขึ้น และควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารของสหกรณ์ให้มีความหลากหลายเพื่อให้ สมาชิกของสหกรณ์ได้ทราบข่าวสารอย่างทั่วถึง

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี

สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ควรมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกของสหกรณ์ได้มีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนทางการเงินของ สหกรณ์ รวมทั้งการประเมินผล การตรวจสอบ ทั้งด้าน ธุรกิจ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และการประเมินการ ทำงานของเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ด้วย นอกจากนี้สหกรณ์ การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ควรเปิดโอกาส ให้สมาชิกของสหกรณ์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจใน หลาย ๆ ด้าน เช่น การกำหนดวงเงินกู้หรือค้ำประกัน ประจำปี ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ดำเนินงานของสหกรณ์ในแต่ละปี หรือมีส่วนร่วมใน แผนงานการดำเนินงานของสหกรณ์ประจำปี เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

Agricultural Cooperative in Suphan Buri Province. (2020). *Agricultural cooperatives manual*. Suphan

- Buri: Agricultural Cooperative in Suphan Buri Province. (in Thai)
- Arunsinprasert, T. (2018). Members' participation in the activities of the co-operative : a case study of the Sahaporn village co-operative limited, Nakornpathom province. *Academic Services Journal*, 22(3), 44-55. (in Thai)
- Best, J. W. (1997). *Research in education* (3rd ed.). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Bunyalit, Y. (2017). *Legislation to support public participation in the police officers' mission on crime prevention* (Master's thesis). Sripatum University, Bangkok. (in Thai)
- Chompunth, C. (2012). A review of public participation concept in "The public participation handbook: Making better decisions through citizen involvement" in Thai context. *Journal of Environmental Management*, 8(1), 123-140. (in Thai)
- Kadtima, W. (2013). *Factors affecting members participation in business of Nakhon Chum Land Settlement Cooperatives Kumphaengphet Province* (Master's thesis). Sukhothai Thammathirat University, Nonthaburi. (in Thai)
- Keawhawong, T. (1998). *The development of co-operation model of GO and NGO in implementing the policy of primary health care in the provincial level* (Master's thesis). Khon Kaen University, Khon Kaen. (in Thai)
- Khantavee, T., Kruekum, P., Rungkawat, N., & Sakkatatt, P. (2018). Operational participation of Pratu Pa agricultural cooperatives members in Muang District, Lamphun Province. *Journal of Agricultural Research & Extension*, 36(1), 114-124. (in Thai)
- Kitoa, M. (2019). *Relationship between service quality and roles of Islamic Cooperatives at Mueang District in Pattani Province in its members' economic and social development* (Master's thesis). Thaksin University, Songkhla. (in Thai)
- Kungsapruktikul, J. (2006). *Factors effecting the participation of members of water users' organization in Ampur Sao-hai, Saraburi Province* (Master's thesis). Kasetsart University, Bangkok. (in Thai)
- Malai, T., & Kumjai, K. (2015). The study of the factors affecting members' participation in Phrao Agricultural Cooperative Ltd., Phrao District, Chiang Mai Province. *Journal of Graduate Research*, 6(2), 110-122. (in Thai)
- Nunthawong, N. (2016). *Factors affecting community participation at Khlong Lat Mayom floating market, Taling Chan, Bangkok* (Master's thesis). Bangkok University, Pathum Thani. (in Thai)
- Palarangsri, P., & Pookaiyaudom, K. (2016). Factors affection residents' participation in community-based tourism in Khanom District, Nakhon Si Thammarat Province. *Journal of Sports Science and Health*, 17(2), 99-110. (in Thai)
- Panyapinan, S., & Techatanminasakul, S. (2015). People's participation in the making of the 3 years development plan of Borhaew sub-district municipality, Mueang Lampang district, Lampang province. *Lampang Rajabhat University Journal*, 3(2), 111-119. (in Thai)
- Sangthong, M., & Sastsara, S. (2018). Demand for community participation in managing water tourism around Phra Nakhon Si Ayutthaya city. *RMUTSB Academic Journal (Humanities and Social Sciences)*, 3(1), 115-128. (in Thai)
- Siriphat, P. (2016). *The relationship between the perception of the personnel involved in the implementation of the concept of corporate social responsibility*

- (CSR) of PWO (Master's thesis). Bangkok University, Pathum Thani. (in Thai)
- Suphajaroenkool, A., & Laeheem, K. (2018). Factors affecting participation in the administration of Khohong Credit Union Cooperative Limited, Hat Yai District, Songkhla Province. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University*, 37(1), 1-9. (in Thai)
- Thienlam, K. (2017). *The development of guidelines for participation of NIA Saving and Credit Co-operative, Limited* (Master's thesis). Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok. (in Thai)
- Udomchaipatanakit, M. (2015). *Life skills, five factor model, and organization climate affecting the quality development involvement of private company employees in Bangkok* (Master's thesis). Bangkok University, Pathum Thani. (in Thai)
- Vanichbancha, K. (2007). *Statistical analysis: Statistics for management and research*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Wongsaythong, W. (2014). *Factors affecting members' participation in business operations of Mueang Lampang Agricultural Co-operatives Ltd.* (Master's thesis). Sukhothai Thammathirat University, Nonthaburi. (in Thai)
- Yokjinda, W. (2014). *Public participation in community development of Thung Krang Village, Tambon Thap Sai, Amphoe Pong Nam Ron, Chanthaburi Province* (Master's thesis). Burapha University, Chonburi. (in Thai)